

Søndag d. 15. oktober 2017 i Silkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Johannesevangeliet kap. 15 v. 12-13.

Læsning fra Ddet gamle Testamente: Mikas Bog kap. 6 v. 6-8

Prædikentekst: lukasevangeliet kap. 10 v. 233-37.

Jesu historie om den barmhjertige samaritaner er en af Bibelens bedst og bredest kendte historier. Hvis jeg nu holdt en prædiken over den historie, så ville I sikkert kunne sidde og nikke bekræftende og genkende hver pointe - jo, det har vi hørt før: Næstekærligheden spørger ikke: "Hvem er min næste?" Næstekærligheden øver barmhjertighed uforbeholdent, hvor og når den kan komme af sted med det.

Der ville ikke være noget forgjort i at repetere det i dag. Jeg ved med mig selv, at jeg har brug for at blive mindet om det gang på gang.

Men vi skal kigge på teksten på en anden måde i dag. For der er noget i hele situationen, hvori Jesus fortæller historien, der er ganske interessant.

Bøn er samtale med Gud, og i den samtale er det vigtigste der siges, det Gud siger til os. Ordvekslingen mellem den lovkyndige og Jesus er jo bøn - en samtale mellem et menneske og Gud - hvad enten den lovkyndige vidste det eller anerkendte det eller ej. Måske er vi ikke vant til at betragte Ny Testaments beretninger sådan, bortset fra de steder, hvor mennesker direkte beder Jesus om noget - f. eks. "Helbred min datter!" - "Davids søn, forbarm dig over mig!"

Da Guds Søn trådte ind i vor verden i skikkelse af tømmeren fra Nazaret, da satte han dybest set hele verden i en situation af bøn - men umiddelbart gjaldt det de mennesker han mødte, talte med, lyttede til, svarede, prædikede for, diskuterede med, snakkede med store bogstaver til, trøstede, priste salige, dem der betroede sig til ham, og dem han betroede sig til. Bøn har så mange former, og af hver beretning om mennesker, der møder Jesus, kan vi lære noget om, hvordan vi taler med Gud og lytter til Gud, hvordan Gud taler til os - vi kan lære noget om bøn. Og vi kan lære noget både om Gud og om os selv i bønnens samtale-situation.

Den lovkyndige havde lige hørt Jesus siger: "Salige er de øjne, som ser det, I ser. For jeg siger jer: Mange profeter og konger har ønsket at se det, I ser, og fik det ikke at se, og at høre det, I hører, og fik det ikke at høre."

Salig - jeg lærte i søndagsskolen, at det betyder "hjerterens lykkelig" - ikke bare lykkelig, som når man siger, at danskerne for et par år siden var verdens lykkeligste folk, og at nordmændene nu har overhalet os indenom, ud fra lykkekriterier, mennesker selv sætter - men salighed er en lykke, der kommer fra Gud og foræres mennesker af Gud.

Måske syntes den lovkyndige, at han ikke rigtig kunne se og høre noget, der gjorde ham salig. I hvert fald spørger han Jesus: "Mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?" Om han troede på et liv efter døden, ved vi ikke - farisæerne troede på de dødes opstandelse, sadukæerne troede ikke på de dødes opstandelse, men begge teologiske lejre kunne tale om evigt liv. For i jødisk tænkning - og også i kristen tænkning - er det evige liv slet og ret livet i fællesskab med den levende Gud. Og det er også her og nu. Om det så fortsætter efter døden, det kunne de to teologiske lejre være uenige om.

Når Jesus siger: "Salige er de øjne, som ser det, I ser," så siger han faktisk: "Det er det evige liv, I oplever - livet i fællesskab med Gud."

"Mester, hvad skal jeg gøre for at få del i det liv - den salighed?"

Vi kender svaret - i evangelisk bagklogskab: Tro på Jesus Kristus - død og opstanden. - Tro! Så enkelt er det.

Alligevel stiller vi den lovkyndiges spørgsmål gang på gang. Vi formulerer det anderledes, for vi stiller det ud fra det liv, der nu engang blev vores, og ud fra den situation, som vi oplever.

Vi spørger måske: "Hvad er meningen med livet?"

Eller "hvad skal jeg bruge mit liv til?" - "Hvilken vej skal jeg gå?" -

Eller vi spørger i fællesskab: "Hvor går vejen for vort fællesskab?" - "Hvilken tjeneste for Gud, skal vi tage op i fællesskab her i Silkeborg i dag?" Det er en samtale, vi har haft mange gange.

Dybset set er alle de forskellige spørgsmål det samme spørgsmål: "Hvordan ser og hører vi det, der gør os salige - det, der bringer lykken fra Gud - hvordan får vi lov til at opleve det evige liv, Guds rige her og nu?"

Jesus svarer med et modspørgsmål og lader manden selv svare på sit spørgsmål. Og profeten Mika står et sted i baggrunden og smiler - det var ham der skrev de ord, vi hørte tidligere i gudstjenesten:

Menneske, du har fået at vide, hvad der er godt,

hvad Herren kræver af dig:

Du skal handle retfærdigt,

vise trofast kærlighed

og årvågent vandre med din Gud.

Jesus svarer: "Du har jo fået det at vide - du er lovkyndig - hvad læser du i loven?"

Og manden ved det godt: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv."

Og Jesus er enig: "Gør det, så skal du leve!" Mere indviklet er det ikke.

Vi har også fået at vide, hvad vi skal - det er nemlig det samme: "Elsk Gud og elsk næsten."

Vi har fået at vide, hvad vort kald og tjeneste som menighed og som kirke er: "Gå ud og forkynd evangeliet."

Det kan ikke være så indviklet. Men der er et eller andet, der komplicerer det for os - ligesom der var noget, der komplicerede det for den lovkyndige.

Han ville retfærdiggøre sig selv og spurgte: "Hvem er så min næste?" Det giver Jesus anledning til at fortælle historien om den barmhjertige samaritaner.

Men den lovkyndiges problem med at finde livet i fællesskab med Gud, det liv, hvor han kunne se og høre sig salig - det problem ligger forud for og dybere end hans spørgsmål om, hvem hans næste så er.

Han ville sætte Jesus på prøve, står der. Der står ikke at han nederdrægtigt ville stille fælde for Jesus, som det jo så ofte skete. Nej, han ville sætte ham på prøve. Hvad ligger der i det?

Der ligger jo det, at han allerede havde svaret - en målestok, som han kunne måle Jesu svar med - et færdigt billede af, hvad Gud kunne forlange af ham, hvad Gud skulle levere til gengæld.

Med sit spørgsmål: "Hvem er så min næste?" giver han Jesus stikordet til virkelig at provokere og udfordre det færdige billede, han havde af, hvad salighed er for noget, eller hvad liv i fællesskab med Gud indebærer. Samaritanerens farlige, ubekvemme, omkostningsfulde valg, da han standsede og tog sig af en ukendt ildstedt vejfarende - det var ikke en del af hans billede af salighed.

Sikkerhed, velvære, behagelighed - inklusiv penge, agtelse og magt - har altid været både en drivkraft og et mål for os mennesker. Væsentlige ingredienser i begrebet lykke. Måske er det derfor vi danskere iflg. forskere er et meget lykkeligt folk, og nordmændene de lykkeligste.

Alligevel spørger vi stadig: "hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?" - eller altså "Hvad er meningen med livet?" - "Hvor går min vej - vores vej?" - "Hvad er vores opgave som menighed?"

Vi har fået svaret - det står sort på hvidt i Bibelen - det er ikke så indviklet.

Når vi så alligevel synes, at vi ikke kender svaret, er det så fordi vi - ligesom den lovkyndige - har dannet os vores eget færdige billede af, hvad Gud må kræve af os, og hvad han skal levere til gengæld - hvordan lykken fra Gud, Guds rige i vort liv skal se ud?

Og måske er det billede tegnet efter de samme begreber om lykke, som man måler danskernes og nordmændenes lykke efter, når man måler, hvem der er verdens lykkeligste folk.

Af Jesu historie om den barmhjertige samaritaner kan vi lære, at Guds begreber om lykke - salighed - for os mennesker kan indebære både besvær, fare, afsavn, udgifter, uden at man tilsyneladende får noget igen. Det kan være svært for os at se logikken, for sådanne ubehagelige ting hører ikke hjemme i vort sædvanlige billede af lykke eller et godt liv. Men det er vilkårene i det liv, der leves i fællesskabet med den levende Gud, hvor kærlighed og barmhjertighed står først på dagsordenen.

“Salige er de øjne, som ser det, I ser.” Det sagde Jesus til de 70 disciple, som han havde sendt ud for at prædike og helbrede i hans navn. De vendte tilbage og var ovenud glade og begejstrede. De oplevede denne gudgivne lykke - det evige liv - Guds rige - fordi de ikke blot var genstand for Guds kærlighed, men selv gik ud som aktive redskaber for Guds kærlighed - ligesom samaritaneren i Jesu historie.

Mon ikke det er dér, salighedens hemmelighed ligger - den himmelske logik vi ikke kan få øje på, når vi vil tegne vort billede af Guds rige efter vore menneskelige ha’-det-rart-filosofiske lykkebegreber.

Den lovkyndige stillede Jesus spørgsmålet: “Hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?” Han fik et svar, som han absolut ikke brød sig om, for det passede ikke til det billede, han selv allerede havde tegnet.

Når vi stiller Jesus det samme spørgsmål - i de versioner, der er aktuelle og naturlige for os - er vi så villige til at slippe vore egne forudtegnede billeder - eller mere præcist: slippe os selv - og lade Jesus føre os ind i det svar, vi allerede kender, men nødtigt vil høre, fordi det ikke passer med vor egen lykke-logik.

Vi ved, hvor vejen går! Den går i Jesu fodspor. Det var ham selv, der stod model til samaritaneren i historien - ja mere end det: I kærlighed gav han sig selv for os og for verden - han gav sig selv indtil døden. Det er dér, vores lykke-logik stiger af, for dér ser vi kun et endeligt og grusomt punktum. Men Jesus stod op af sin grav og lever. Det er himlens logik, som udfolder sig i vort liv, når vi vover os ud sammen med Jesus i det svar på livets vigtigste spørgsmål - det svar, vi i grunden godt kender: “Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv.”

Amen.